

Voornemen Gemeente Binnenmaas tot ruiming van graven voor onbepaalde duur, waarbij toch een tijdsduur is aangegeven

23 oktober 2012

Vraag nummer: 32308

Geachte heer mr. W.G.H.M. van der Putten.

Met meer dan gewone belangstelling uw website met betrekking tot graven bekeken en doorgenomen. Veel dank voor zoveel informatie.

Mag ook ik U een paar vragen stellen?

Rondom het midden van de vorige eeuw heeft de Gemeente Mijnsheerenland - thans de Gemeente Binnenmaas - , graven uitgegeven voor onbepaalde duur, met daarbij, op de akte van koop, de aantekening: "dit is zolang de grond tot begraafplaats is bestemd". Bij die graven is ook het onderhoud en de voorwerpen daarop afgekocht voor onbepaalde duur. Ook hierbij is een duidelijke tijdsduur voor de onbepaalde duur aangegeven. Op de akte "Afkoop onderhoudgraven en voorwerpen op graven staat: "Het onderhoud van gemeentewege neemt een einde op het tijdstip dat tien (10) jaar na sluiting der begraafplaats verstreken zijn".

Is door die tijds melding de Gemeente Binnenmaas ten opzichte van deze graven nu niet gehouden, ja verantwoordelijk voor de instandhouding en het onderhoud gedurende die aangegeven periode, ongeacht of er nu nabestaanden / rechthebbenden zijn of niet?

Op 15-11-2011 heeft de Gemeente Binnenmaas een nieuwe regeling Beheersverordening begraafplaatsen bekend gemaakt (vastgesteld 18-10-2011 en m.i.v. 01-01-2012 in werking getreden). Beleidsuitgangspunt in het begraafplaatsen beleid is het toepassen van een actief ruimings beleid.

Graven waarvoor geen belangstelling meer bestaat zullen worden geruimd.

Voor het ruimen komen ook in aanmerking de particuliere graven die zijn uitgegeven voor onbepaalde duur, waarvan rechthebbenden door middel van een afstandsverklaring afstand hebben gedaan van het grafrecht.

Art. 28 Grafrechten vervallen:

- a. door het verlopen van de termijn waarvoor het recht is verleend;
- b. indien de rechthebbende afstand doet van het recht en
- c. indien de begraafplaats wordt opgeheven.

Nu meen ik bij vraag 25.436 (dd. 08-08-2011) gelezen te hebben, dat een grafrecht altijd rust op het graf en niet afhankelijk is van de vraag of er een rechthebbende (bekend) is of niet.

Een gemeente mag vragen stellen, maar mag zij uitvoering geven aan een afstandsverklaring met betrekking tot de graven hiervoor genoemd ?

In hoeverre speelt hier het overgangsrecht een rol?

Art. 36 Overgangsbepaling:

"Deze verordening treedt in de plaats van alle voorgaande verordeningen enz. met dien verstande dat alle voorgaande beheersverordeningen van kracht blijven op de grafrechten die daaraan onderhevig waren".

Een nieuwe verordening mag dan toch niet ingrijpen in de eerder verkregen rechten?

Een gedachte, die ik uit de mond van een medewerkster begraafplaatsen administratie Gemeente Binnenmaas vernam was, dat als de betrokken personen met wie de Gemeente een overeenkomst m.b.t. de koop van een graf heeft aangegaan er niet meer zijn, daarmee de overeenkomst komt te vervallen en dat zo dan het graf (recht) terugvalt aan de Gemeente !?

Is die gedachtegang juist ?
Met vriendelijke groet
D.Graveland

Antwoord:

Geachte heer,

Een begraafplaathouder is in beginsel altijd gehouden tot instandhouding van een graf (en indien overeengekomen: ook het onderhoud van het grafmonument) ongeacht de vraag of er een rechthebbende op het graf is.

Ik schrijf 'in beginsel', omdat er vaak een uitzondering is, namelijk wanneer bij de uitgifte van het graf is overeengekomen in de grafakte of de beheersverordening of het beheersreglement dat men een graf tijdig moet overschrijven als de rechthebbende overleden is. Er kunnen nog wel meer uitzonderingen zijn, zoals wanneer het graf sterk verwaarloosd is. Maar het principe van een graf met een 'uitsluitend grafrecht' is dat de rechten blijven bestaan en dus door de begraafplaathouder moeten worden gerespecteerd, ook als er geen rechthebbende op het graf meer is.

Als er ook een aparte overeenkomst inzake het onderhoud van de graven is, zal die ook uitgevoerd moeten worden los van de vraag of er een rechthebbende is.

Het voeren van een actief ruimingsbeleid door een begraafplaathouder is prima. Het drukt de kosten van de begraafplaats, houdt de tarieven laag en verbetert vaak het aanzien van het terrein. Maar ruiming mag niet alleen geschieden voor 'graven waarvoor geen belangstelling meer bestaat'. Het kan alleen voor graven waarvan de rechten verlopen zijn. Rechten kunnen vervallen als een rechthebbende afstand doet.

Hetgeen ik vorig jaar schreef in antwoord op vraag 25436 '[Ruiming eeuwigdurende graven en verwaarlozing](#)' geldt natuurlijk nog steeds.

Maar ik begrijp de strekking van uw vraag niet goed. Houdt uw vraag in, dat als een rechthebbende op een graf afstand doet van een graf, het graf toch in stand zou moeten worden gehouden? Omdat het dan gewoon een graf zonder rechthebbende is?

Nee, afstand doen houdt niet in dat men geen rechthebbende meer wil zijn (waarna het graf ook zonder rechthebbende kan blijven bestaan), maar dat men aangeeft de rechten af te staan ten gunste van de houder van de begraafplaats, die daarmee weer de beschikking over het graf krijgt.

Ik weet niet of in de oude verheersverordening(en) van de voormalige gemeente Mijnsheerenland ook stond dat men afstand kon doen van een graf. Maar ongeacht of dit uitdrukkelijk in de verordening stond of niet, kan men afstand doen van een recht. Iedereen is altijd vrij om afstand te doen van rechten, op (bijna) welk terrein dan ook. Als ik bijvoorbeeld 10,- euro aan u leen, zou ik af kunnen zien van mijn recht op terugbetaling. Zoiets hoeft niet per se in de wet of een verordening te staan.

De gemeente Binnenmaas ziet het juist, dat als afstand wordt gedaan van een graf, de rechten vervallen en het graf weer ter beschikking van de gemeente komt.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

TIP

Bezoek ook eens de video- adviesrubriek: [Infotheek - reportages - kijkersvragen - juridische vragen en antwoorden \(klik hier\)](#).

Bijvoorbeeld over de aankoop of het behoud van een graf voor eeuwig:

Er is een fout opgetreden.

[Bekijk deze video op www.youtube.com](https://www.youtube.com) of schakel JavaScript in als dit is uitgeschakeld in je browser.

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.